

## **Posudek školitele disertační práce**

**Student:** Mgr. Lucie Rolantová

**Název práce:** Respektování zvyklostí a rituálů při ošetřování minorit

**Školitel:** prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D.

### **Aktuálnost zvolené problematiky**

Zpracované téma je velice aktuální, neboť ve zdravotnických zařízeních stále roste počet pacientů z různých kulturních prostředí. Očekává se, že v moderní společnosti bude středem zájmu odstraňování rozdílů ve zdravotnické péči – kvalitní péči budeme poskytovat jak jedincům z majoritní společnosti, tak i jedincům z různých minoritních skupin. Transkulturní ošetřovatelství by tedy v denní ošetřovatelské praxi mělo být nezbytnou samozřejmostí. K tomu, abychom mohli poskytovat kulturně kompetentní péči, je nutné, aby sestry rozuměly kulturním rozdílům v oblasti péče o zdraví, aby znaly kulturní hodnoty, přesvědčení, zvyky a rituály v jednotlivých minoritních skupinách. Na základě těchto znalostí mohou pak sestry během poskytování holistické péče pacientům z různých minoritních skupin respektovat a reagovat na kulturní rozdíly, které mají vliv i na uspokojování potřeb.

### **Stanovené cíle doktorské disertační práce**

Cílem disertační práce bylo zjistit zkušenosti sester s multikulturním ošetřovatelstvím. Dalším cílem bylo zmapovat informovanost sester o oblastech ošetřovatelské péče, ve kterých mají příslušníci vybraných minorit v ČR svá specifika. Posledním cílem bylo zpracovat specifika v oblasti ošetřovatelské péče u příslušníků vybraných náboženských minorit v ČR.

### **Nové poznatky, které byly dosaženy v doktorské disertační práci – detailně popsat:**

V první kapitole teoretické části autorka uvádí model pro rozvíjení kulturních kompetencí, který byl vytvořen na základě výzkumné studie transkulturního ošetřovatelského vzdělání. Dále autorka podrobně charakterizuje modely, které byly vytvořeny pro sběr kulturních dat. Tyto modely tvoří teoretický základ pro empirickou část práce. V dalších kapitolách, po obecné charakteristice náboženství a spirituality v ošetřovatelství, autorka podrobně popisuje vybraná náboženství, na která je zaměřena empirická část disertační práce.

Práce je obvyklým číselným způsobem dělena na hlavní kapitoly, podkapitoly a nižší celky. Práce obsahuje 180 číslovaných stran textu a poté následují seznam použitých zdrojů a přílohy. Seznam použitých zdrojů v rozsahu 118 položek hodnotím velice kladně. Autorka ve

své práci prokázala rovněž schopnost pracovat i se zahraniční literaturou. Na posledních 65 stranách autorka uvádí 9 příloh.

V empirické části autorka na základě stanovených cílů zformulovala 5 výzkumných otázek pro kvalitativní část a 7 hypotéz pro kvantitativní část výzkumu. V kvalitativní části výzkumu byl sběr dat proveden technikou polostrukturovaného rozhovoru s představiteli náboženských minorit zařazených do výzkumu. Kvantitativní část výzkumu byla provedena za pomoci dotazníku. Výzkumný soubor u této části výzkumu tvořily sestry pracující v nemocnicích v Jihočeském kraji, a to v počtu 565. Pro interpretaci získaných dat autorka nejdříve využila popisnou statistiku pomocí frekvenčních tabulek a grafů. Vybrané výsledky výzkumu byly statisticky srovnávány pomocí Person Chí-kvadrát testu a Testu nezávislosti. Kvalitativní část výzkumu odhalila řadu nedostatků při poskytování ošetrovatelské péče příslušníkům různého náboženského vyznání. Druhá část výzkumu poukázala na zkušenosti sester s multikulturním ošetrovatelstvím a na jejich znalosti o oblastech ošetrovatelské péče, ve kterých mají příslušníci vybraných náboženských minorit svá specifika. I přesto, že většina sester se již s multikulturním ošetrovatelstvím setkala, oblasti specifik v ošetrovatelské péči u vybraných náboženství stále ještě zcela neznají.

## **ZÁVĚR**

Předložená práce splňuje všechna kritéria, která jsou kladená na práce podobného charakteru. Rozsáhlý materiál, vyváženost práce a dosažení stanovených cílů svědčí o zodpovědné práci doktorandky.

**Předloženou disertační práci doporučuji k obhajobě.**

České Budějovice 21.9. 2012

  
prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D.